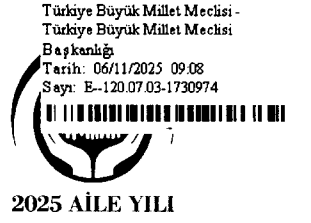

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

7/28265 GK 163

Sayı : E-54045643-610-21723346
Konu : Soru Önergesi (7/28265)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22.05.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1632619 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Tunceli Milletvekili Sayın Ayten KORDU'ya ait 7/28265 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/28265) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 3A033E1B-418C-4FD9-98FF-207CF5544E2E

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Atilla Gökhan

GÜNGÖR

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 95

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**TUNCELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN AYTEN KORDU'YA AİT 7/28265 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde yaşanan zirai don olayı 65 ilde görülmüş, 34 ilde yoğun bir etkilenme meydana gelmiştir. Yaşanan zirai dondan en çok meyve grubu etkilenmiştir.

Ülkemiz genelinde yaşanan zirai don öncesinde il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerimiz ile Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) tarafından iklimsel gelişmeler sahada yakından takip edilmiş, gerekli gözlemler yapılmış ve alınacak önlemler konusunda yoğun bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

Yaşanan zirai don olayı uyarı sistemi devreye girmiş ve üreticilerimize yazılı ve görsel basının yanında SMS yoluyla bilgilendirme yapılmıştır.

Zirai don olayının meydana gelmesine müteakip il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerimiz ve TARSİM eksperlerince sahada hasar tespitleri belirli teknikler çerçevesinde ve belirlenen takvim doğrultusunda yapılmaktadır. Tarım sigortası yaptıran üreticilerimizin zararları yapılan hasar tespitleri neticesinde TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

Don teminatı almak isteyen üreticilerimize %67 oranında Devlet Prim Desteği sağlanmasının yanı sıra çiftçilerimizin ödeyeceği prim tutarlarını daha makul seviyelere getirmek için; %5 oranında “Şehit Yakını ve Gazi İndirimi”, %5 oranında “Peşin Ödeme İndirimi”, %10 oranında “Kadın Çiftçi İndirimi”, 40 yaş altı yetiştiricilerimize %5 oranında “Genç Çiftçi İndirimi” ve %5 oranında “Engelli Çiftçi İndirimi” uygulanmaktadır. Sözleşmeli üretim yapan çiftçilerimiz için de %10 ila %15 oranlarında ve Tarımsal üretim planlamasına konu ürünlerde ise %10 oranında prim indirimleri uygulanmaktadır.

Bu indirimlerin yanı sıra; zirai don zararının etkilerini azaltıcı rüzgâr pervaneleri, sisleme ve yağmurlama sistemi kullanılan ürünler için tarife fiyatının %25 ile %35’i oranlarında prim indirimi uygulanmaktadır.

2025 Yılında Meydana Gelen Zirai Don Nedeniyle Ürünleri Hasar Gören Çiftçilere Destekleme Ödemesi Yapılmasına İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı 14.09.2025 tarihli ve 33017 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak 01.02.2025 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu karar kapsamında 2025 yılı Şubat, Mart ve Nisan aylarında 65 ilde meydana gelen zirai don olayından etkilenen ve Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS)’ne kayıtlı olan çiftçilere (2025 üretim yılı için 13 Nisan’a kadar kayıtları bulunan) toplam 16 üründe (Antep fıstığı, armut, ayva, badem, ceviz, elma, erik, fındık, kayısı, kiraz, limon, mandalina, portakal, şeftali/nectarin, üzüm, vişne) destekleme ödemesi yapılmaya başlanmıştır.

Müracaat eden ve hasarları il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerince tespit edilen; tarım sigortası yaptırmamış olanlar veya tarım sigortası bulunmakla birlikte don teminatı bulunmayan çiftçiler destekten yararlanmaktadır.

Ödemeler, girdi maliyetleri, hasar alanları ve hasar oranları nispetinde hesaplanarak ödenmektedir.

Bu kapsamda, tarım sigortası bulunan üreticilere 23 milyar TL hasar tazminatı ödenecek olup bugüne kadar 19 milyar TL’si ödenmiştir. Tarım sigortası bulunmayan ancak ÇKS’ye kayıtlı üreticilere ise 23,5 milyar TL destekleme ödemesi yapılacak olup 13,4 milyar TL’si ödenmiştir.

Bakanlığımız Kırsal Kalkınma Yatırımları kapsamında sisleme makinesi, ısıtma sistemleri, don pervanesi, sulama sistemleri gibi don ve doluyu önleme ile gölgelemeye yönelik file ve/veya

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

plastik/polimer örtü ile çiftçi bilgilendirme sistemlerine (zirai don, aşırı yağış, dolu vb.) ilişkin projelere %50 hibe oranında destek verilmektedir.

8038 sayılı “Ziraat Katılım Bankası A.Ş. Tarafından Tarımsal Üretime Dair Hazine Kâr Payı Destekli Yatırım ve İşletme Finansmanı Kullandırılmasına İlişkin Karar” ile 8039 sayılı “T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Hazine Faiz Destekli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullandırılmasına İlişkin Karar” 30.12.2023 tarihli ve 32415 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Doğal afetlerden etkilenen üreticilerimizin 8038 ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ve bu Kararlara dayanılarak hazırlanan 2024/15 sayılı “Tarımsal Üretime Dair Faiz/Kâr Payı Destekli Yatırım Ve İşletme Kredisi/Finansmanı Kullandırılmasına İlişkin Uygulama Esasları Tebliği” kapsamında kullandıkları sübvansiyonlu krediler/finansmanlar, ürünlerin doğal afetlerden etkilendiklerinin tespit edilmesi halinde Bankalar ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin kendi, usul, esas ve mevzuatı çerçevesinde, vade tarihinden/hesap devresinden/taksit tarihinden itibaren %25 oranında faiz/kâr payı indirimli olarak 1 yıl süreyle ertelenebilmekte, azami 5 yıla kadar %20 oranında faiz/kâr payı indirimli olarak taksitlendirilebilmektedir.

Ayrıca, TBMM tarafından 2025 yılının Nisan ayında ülkemizde gerçekleşen zirai don olayının sonuçlarının araştırılması, üreticilerin ve tarımsal ürünlerin uğradığı zararların tespiti ve gelecekte yaşanabilecek benzer olayların etkilerinin en aza indirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırma Komisyonu kurulmuştur.

Bakanlığımızca 29-30 Mayıs 2025 tarihlerinde düzenlenen “Coğrafi İşaretlerde Markalaşma Çalıştayı” kapsamında tüm coğrafi tescilli ürünlerin markalaşma çalışmaları, coğrafi işaretlerin ticarileşmesi ve denetimi için yürütülen yeni yasal düzenlemeler değerlendirilmiştir.